

núm. 16 -març 2004

**Consell Municipal de
la Dona de Sant Boi**

8 de març de 2004

**Dia Internacional
de la Dona Treballadora**

En el marc de les celebracions del 8 de març, les dones de Can Carreres organitzen un sopar-col·loqui el dia 5 que comptaran amb la participació de la periodista Manolita Sanz, amb la qual podran endinsar-se una mica en el món de les dones i la literatura i, en especial, en les escriptores del segle XIX. Serà interessant debatre el fet que moltes d'elles per poder donar-se a conèixer i fer els qui els hi agradava es veien obligades a firmar en pseudònim masculí. Aquest és el cas, per exemple, de la George Sand, que enguany se celebra el bicentenari del seu naixement.

George Sand, escriptora i personatge

Amandine Aurore Lucie Dupin, coneguda com George Sand, va voler ser escriptora. Per aquest motiu, va deixar el seu marit, als nou anys d'haver-s'hi casat i, amb els seus fills, va dur una vida de professional lliure.

Aquest fet, insòlit en la seva època, va tenir la conseqüència que fos molt coneguda i jutjada com a personatge i molt poc per la seva tasca literària.

Enguany, amb motiu del seu bicentenari (va néixer el 1804 i va morir el 1876), el seu país, França, ha programat un seguit d'actes de reconeixement. L'obertura es farà el 8 de març, al Senat, en la inauguració del col·loqui "George Sand, literatura i política". L'interès per la política conforma una part de la seva obra, en la que dóna suport al republicanisme i a un socialisme humanista.

Com no podia ser d'altra manera en una persona a la qual, la també escriptora Françoise Sagan, va definir com "la primera dona subjecte, en comptes d'objecte", les primeres obres de George Sand estan dedicades a afirmar la independència de la dona.

A Espanya se'n coneix, sobretot, "Un hivern a Mallorca", el llibre on narra els mesos que va passar amb els fills i amb un Chopin malalt a les estances de la Cartoixa de Valldemossa.

És significatiu que havent trencat tants motlles, firmés amb un pseudònim masculí. Ella, com altres que van escriure, poc abans o després, va voler que la seva obra parlés per ella mateixa, sense els prejudicis amb els quals es feia la crítica de l'escassa literatura que publicaven les dones. També ho van fer així, per exemple, Cecilia Böhl de Faber o les germanes Brönte.

Edita: Ajuntament de Sant Boi. Consell Municipal de la Dona
Redacció i coordinació: Associació de Dones Periodistes de Catalunya
Maquetació i impressió: Eivissa&Associats
Impres en paper ecològic

Adreceu les vostres idees a la Bústia de la Dona: Torre del Sol. C/ Joan Bardina, 39. Tel. 93 635 12 14, o per correu electrònic: bustiadona@stboi.es

Butlleta de Subscripció. Revista Dones

Si vols rebre aquesta revista a casa teva, emplena aquesta butlleta:

Nom _____

Cognoms _____

Adreça _____

Telèfon _____

Ajuntament de Sant Boi. Programa Dona. Torre del Sol. C/ Joan Bardina, 29. 08830 Sant Boi de Llobregat. Tel 93 635 12 14

Hem de trencar el sostre de vidre

Amb motiu del 8 de març, dia internacional de la dona, el dia 4 a Sant Boi celebrarem una jornada de debat i reflexió sota el títol de "25 anys de democràcia local i polítiques d'igualtat". És important fer aquest repàs del què i com han anat evolucionant les polítiques públiques d'igualtat. No ha estat fàcil i encara ens queda molt a fer. Les dones venim d'un llarg camí de lluita i reivindicació per tal de poder tenir una presència activa en la societat i fer-nos visibles.

Hem donat el pas més important de passar de l'àmbit privat al públic, però és molt recent i, per tant, encara fràgil.

En aquesta mirada en el temps hem de partir de les jornades feministes celebrades a Barcelona l'any 1976 que van suposar un punt de partida molt important per l'evolució que més tard ha tingut el moviment feminista i les dones en general.

En l'àmbit polític és on més s'ha notat l'avenç que hem anat experimentant i avui és important el nombre de dones regidores, alcaldesses, i diputades existents però continuem tenint el sostre de vidre perquè per exemple no hi ha cap dona presidenta d'alguna comunitat autònoma i són molt poques les que encapçalen les llistes a les eleccions legislatives que se celebraran el proper 14 de març.

L'anomenat sostre de vidre és el que hem de trencar i poder veure dones encapçalant els òrgans de màxima de decisió del país, no només en l'àmbit polític sinó també en el financer, en l'empresarial, en el cultural, en el comunicatiu, etc

A Sant Boi un pas important va ser la creació, l'any 1.999, de la regidoria de la Dona. Això ens ha permès vertebrar les polítiques de gènere i anar dissenyant una ciutat en la qual la mirada de les dones hi sigui present. La nostra feina és engrescadora i encarem aquest nou mandat amb il·lusió i ganes de seguir avançant.

Com a regidora de la dona us animo a venir el dia 4 a Can Massallera i també a què participeu en tots i cadascun dels actes que es faran al llarg del mes de març.

Amor del Àlamo

*Regidora-ponent de polítiques transversals.
Àmbit de la dona*

Manifest 8 de març 2004: La promoció de les dones als llocs de responsabilitat, una tasca prioritària

El Manifest elaborat per la Diputació de Barcelona junt amb la Federació de Municipis i altres institucions, en el marc de la commemoració dels 25 anys de vida democràtica als Ajuntaments, vol sensibilitzar als partits polítics, als governs i a la societat sobre aquest fet: es necessari que la dona s'incorpori a tots els àmbits de la societat en igualtat de condicions i la política n'és un d'ells.

No hem de caure en el parany de donar la lluita per la igualtat i la llibertat com quelcom ja assolit. Cal un fort compromís dels governs i de la ciutadania amb la igualtat d'oportunitats entre els homes i les dones, perquè,

- Les discriminacions en l'àmbit laboral encara persisteixen
- La violència de gènere és una greu problemàtica que està a l'ordre del dia
- Les mesures d'acció positiva per conciliar la vida laboral i familiar són insuficients
- Cal combatre decididament la feminització de la pobresa
- Als mitjans de comunicació persisteix un tracte discriminatori vers les dones
- Encara no existeix la paritat en els diferents àmbits de poder polític, econòmic i social.

Volem una Catalunya on els espais públics i privats, els serveis i les normes afavoreixin el repartiment de les tasques i les oportunitats entre homes i dones.

Per això manifestem la necessitat que, es treballi per aconseguir:

- Augmentar el pes de les dones en els espais de decisió públics. Facilitar la seva presència en llocs preferents a les llistes electorals. Aprofundir en la democràcia paritària i participativa, afavorint la cultura pacifista i el rebuig a la violència i les guerres.
- Incidir i donar suport a les polítiques públiques per a la igualtat, dotant a l'administració local de les competències i els recursos necessaris, integrant el conjunt d'institucions i entitats per garantir la consecució dels compromisos.

Sant Boi de Llobregat continuarà impulsant polítiques públiques d'igualtat d'oportunitats, des de l'Ajuntament, sempre incorporant com element fundamental el paper del teixit associatiu de las dones de la nostra ciutat.

Paritat no aconseguida a la majoria d'Ajuntaments catalans

El dilluns 8 de març tindrà lloc al Consell Comarcal del Baix Llobregat la presentació de l'estudi sobre Les dones als governs locals catalans, realitzat per l'Associació de Dones Periodistes, amb el suport de l'Institut Català de la Dona. L'estudi s'ha fet amb la finalitat de conèixer com s'ha anat integrant la dona a la vida política local, quines responsabilitats ha anat adquirint i quin poder real exerceix, a partir de l'anàlisi dels resultats de les eleccions municipals del mes de maig de 2003.

Catalunya, per sota de l'Estat espanyol, en nombre d' ALCALDESSES

Només el 10% dels Ajuntaments catalans estan a càrrec de dones, en les eleccions de maig 2003, fet que suposa un augment del 30% en relació a les de 1999, en què el percentatge d'alcaldeses a Catalunya era del 6,7%. A més la majoria d'aquestes 94 alcaldesses ho són de municipis petits o mitjans, ja que només 4 ciutats de més de 50.000 habitants tenen alcaldessa: Badalona, Girona, Sant Boi i Rubí.

El Baix Llobregat està per sobre d'aquest percentatge amb un 20% d'alcaldeses.

Evolució del percentatge d'Alcaldeses a Catalunya i a l'Estat Espanyol

ANY	PERCENTATGE ALCALDESSES		
	Catalunya	Estat Espanyol	Diferència
1983	1,6%	2,0%	0,4
1987	2,7%	3,2%	0,5
1991	3,6%	4,9%	1,3
1995	4,7%	6,5%	1,8
1999	6,7%	9,6%	2,9
2003	10,0%	12,0%	2,0
Mitjana	4,9%	6,4%	1,5

EL PSC ÉS EL PARTIT POLÍTIC AMB MÉS ALCALDESSES

Els partits d'esquerra tenen més alcaldesses que els partits de dretes, sent el PSC el que presenta major proporció de dones, mentre que CiU està a l'extrem oposat, per sota de la mitjana catalana.

Al Baix Llobregat el PSC té un 27,8% d'alcaldeses i per sota d'aquesta formació política hi trobem les diferents coalicions d'independents amb un percentatge gens menyspreable del 16,7%.

Aquests resultats ens porten a afirmar que les accions afirmatives o mesures de discriminació positiva instrumentades en alguns partits com el PSC, partit pioner en liderar polítiques d'igualtat, afavoreixen l'accés de les dones a llocs de presa de decisions. Per tant, són un dels camins possibles per a assolir la igualtat d'oportunitats.

EL PERCENTATGE DE REGIDORES ÉS DEL 23%

En els 946 ajuntaments catalans, un 76,8% són homes i un 23,2%, dones.

Barcelona és la província amb més regidores, un 27,1% mentre que, a diferència del que passa amb les alcaldesses, CiU és el partit que, a tot Catalunya, té més regidores: un 37,3% seguit del PSC, amb un 29,9%.

La comarca del Baix Llobregat està per sobre de la mitjana amb un 32,9% de regidores.

PARITAT NO ACONSEGUIDA

El 90% dels consistoris no arriben a la paritat. El 21,4% ni tan sols compta amb dones en el conjunt dels òrgans de govern, mentre que en el 0,6% dels consistoris no hi ha regidors. El Baix Llobregat també ens ofereix unes dades una mica més reconfortants ja que un 16,7% dels consistoris han assolit la paritat, és a dir que hi ha entre un 40 i un 60% de dones electes, mentre que a Catalunya aquest percentatge és del 7,2% i a la província de Barcelona, del 8%.

El Baix Llobregat, per sobre de la mitjana catalana pel que fa a alcaldesses i regidores.

Aquestes dades mostren les dificultats que troben les dones a l'hora de ser seleccionades candidates pels partits polítics. Més dones en les llistes dels partits no garanteix l'accés als llocs amb possibilitats de ser escollides ja que només d'entre un 10 i un 30% de les presentades a les llistes en les diferents candidatures han sortit electes.

LES DONES GOVERNEN LES REGIDORIES D'ATENCIÓ A LES PERSONES

A la comarca del Baix Llobregat, el 80,5% de les dones exerceixen les responsabilitats en els Serveis a les persones, és a dir, educació, serveis socials, sanitat, turisme, formació, cultura, festes... S'observa que creix el percentatge de dones que governen hisenda i recursos humans, un 13,6% i una vegada més aquesta comarca està per sobre de la mitjana ja que un 22,5% de dones tenen responsabilitats en l'àrea de territori.

Per tant en la política local es reproduïx la feminització que hi ha a moltes professions, quan ens referim a dones polítiques que haurien de definir canvis i marcar tendències cap a la igualtat. A més, l'assistència de les dones a la junta de govern és molt minoritària.

L'Associació de Dones de Sant Boi, un espai pel desenvolupament de les dones

L'Associació de Dones de Sant Boi ofereix a totes les dones de la ciutat un espai on desenvolupar la pròpia identitat personal i realitzar les activitats que més els interessin

L'Associació de Dones va néixer l'any 1989, com a resultat de les inquietuds d'un grup de dones vers una sèrie de problemes que havien observat al seu voltant. Segons Carmen Espí, presidenta en funcions de l'Associació, les fundadores "van començar treballant molt per tenir un lloc, un espai on atendre dones que arribaven amb problemes emocionals importants, dones maltractades o dones que volien separar-se". En aquest sentit, es va impulsar la creació de diferents serveis de suport a la dona, d'ajuda psicològica i jurídica a partir de convenis de col·laboració amb l'administració local. Espí assenyala que es va veure que la dona a casa seva es trobava "molt agobiada, molt malament, perquè també hi ha el clàssic marit que no t'està maltractant, però et fa sentir que no serveixes per res. Llavors aquesta dona necessitava un espai", i això és el que pot trobar a l'Associació a través dels tallers.

La majoria de les 650 sòcies tenen entre 40 i 50 anys, però hi ha dones de totes les edats. Carmen Espí comenta que "venen per sortir de casa, fer alguna cosa, tenir amigues, perquè als tallers es va creant una complicitat i una vida social que abans no tenien". No obstant, li agradaria una major implicació de les dones, sobretot en actes reivindicatius o de denúncia de situacions injustes.

L'objectiu fonamental de l'Associació és aconseguir la igualtat d'oportunitats per a les dones en tots els àmbits de la vida pública i privada. Des de l'Associació s'intenta construir una "societat participativa, justa i igualitària, en què no existeixin discriminacions per raó de sexe". Per tal d'assolir-ho, intenten fer promoció de la participació de les dones en la vida social, política i econòmica; afavorir el desenvolupament personal de les dones mitjançant les activitats més diverses, promoure campanyes de sensibilització... entre d'altres qüestions.

Ventall d'activitats i projectes

El servei municipal "T'escoltem dona", que es va posar en marxa l'any 1992, i es troba ubicat a la seu de l'Associació de Dones, ofereix a les dones de Sant Boi atenció psicològica.

El servei jurídic el podem oferir gràcies al suport que ens dóna la Diputació de Barcelona. Es tracta de serveis gratuïts que compten amb professionals que escolten, informen, orienten i, finalment, deriven les dones cap al camí més adequat.

L'Associació organitza també activitats formatives, com cursos d'alfabetització, anglès i català; esportives, com aeròbic, gimnàstica o piscina; i culturals i lúdiques, com sevillanes, balls de saló, dibuix i pintura, teatre, etc. Espí comenta també l'èxit que està tenint la Coral Nova, encara que fa poc més d'un any que funciona. També s'organitzen conferències, sortides i visites a museus, teatre, cinema o empreses, com la visita a la casa Nestlé.

Intentem, diu, programar activitats que proposen les pròpies dones i destaca alguns projectes que li han semblat especialment interessants, com els cursets "Dona i Salut" que es van fer sobre el tractament del càncer o com arribar a la menopausa sense pensar que és una malaltia, per evitar que la dona arribi a la depressió. També va ser important el Curs d'Autoestima, on les dones aprenien a valorar-se més com a persones.

Carmen Espí avança els projectes que s'estan preparant pel futur més immediat, com un taller de memòria que començarà a l'abril. Aquest "Taller d'activació mental i entrenament de la memòria" anirà a càrrec de Margarita Witt i tractarà aspectes com la comunicació, la creativitat, l'atenció i la percepció; els diferents processos de la memòria en funció dels anys o la prevenció de les fallides de la memòria. Un altre projecte és el taller de "Prevenció de la fibromialgia amb microgimnàstica personalitzada", però aquest innovador taller encara s'ha de concretar.

L'Associació celebra aquest any el seu 15è aniversari i preparen un gran sopar pel 6 de març amb totes les sòcies que vulguin assistir-hi.

Monserrat Gibert, alcaldessa, Digna García, sòcia més antiga i Carme Espí, presidenta.

8 de març: Els confosos orígens del Dia Internacional de la Dona

El 8 de març, Dia Internacional de la Dona, se celebra a tot el món, excepte als països musulmans. Però, per què, el 8 de març?

Els orígens d'aquesta celebració, encara que no tan llunyans, són confosos. La historiografia espanyola els vincula a la commemoració de l'incendi d'una fàbrica tèxtil de Nova York el citat dia de 1857, segons unes fonts, i de 1908, segons d'altres. Les obreres de la Cotton s'havien declarat en vaga per les condicions de treball insuportables que patien i havien ocupat la fàbrica. El propietari les va tancar i va calar-hi foc; van morir les 129 treballadores que hi havia dins.

La historiografia nordamericana, en canvi, relaciona el 8 de març amb una manifestació espontània de les treballadores del sector tèxtil a Nova York, també el 8 de març de 1857 o de 1908, segons les versions. Les treballadores protestaven pels salaris baixos, la jornada laboral de 12 hores i l'augment de càrregues laborals. Moltes obreres van ser detingudes i algunes trepitjades per la multitud. D'altres fonts parlen d'una marxa de costureres de la companyia Lower East Side de Nova York convocada al març de 1857 reclamant una jornada laboral de 10 hores.

Ana Isabel Álvarez desmenteix aquestes versions a *Los orígenes y la celebración del Día Internacional de la Mujer, 1910-1945*. Ella i historiadores com Renée Côte, Liliane Kandel o François Picq no han trobat proves de l'existència de l'incendi de la fàbrica Cotton ni de la manifestació de treballadores.

En canvi, sí s'ha trobat constància de la vaga de les obreres de la companyia de bruses Triangle, l'any 1909 a Nova York. En suport a les treballadores de Triangle, el Sindicat Internacional de Treballadors del Vestit va iniciar una vaga que va durar tres mesos, a la qual es fan afegir sufragistes, socialistes i dones de la burgesia. La vaga finalitzà el febrer de 1910, però sense haver aconseguit les demandes laborals, la qual cosa va resultar tràgica un any després: el 25 de març de 1911, un incendi va destruir gran part de la fàbrica i van morir 146 treballadores. No obstant, segons la historiadora Mari Jo Buhle, aquest esdeveniment tampoc seria l'origen del Dia Internacional de la Dona, malgrat la seva importància ja que va ser la primera vaga als Estats Units de dones treballadores per demanar millores en les condicions laborals.

El cert és que els orígens del Dia Internacional de la Dona estan lligats als moviments obrers i als partits socialistes dels Estats Units i d'Europa. Les dones del partit socialista nordamericà van ser les primeres a instaurar el Woman's Day o Dia de la Dona, unes jornades de reflexió i acció. La primera va tenir lloc el 3 de maig de 1908 a Chicago, reivindicant el sufragi femení, que no van aconseguir fins el 1920, i rebutjava l'esclavitud sexual. A Europa, Clara Zetkin (1857-1933), líder de les socialistes alemanyes, proposa l'any 1910 a la II Conferència Internacional de Dones Socialistes, a Copenhague, instaurar el Dia Internacional de la Dona, que es va celebrar per primera vegada el 19 de Març de 1911 a Àustria, Alemanya, Dinamarca i Suècia.

Més d'un milió de dones hi van participar, segons les Nacions Unides. A més del dret a votar i a ocupar càrrecs públics, demanaven el dret a treballar, a l'ensenyament vocacional i la fi de la discriminació laboral. El dia de celebració va anar canviant, fins que l'any 1914 s'institueix definitivament el 8 de març.

La història del Dia Internacional de la Dona no es pot, doncs, vincular a un únic esdeveniment, sinó que està formada per processos i esdeveniments que mostren una societat en transformació que es va fent cada vegada més complexa: la Primera Guerra Mundial, la Revolució

8 DE MARZO DIA INTERNACIONAL DE LA MUJER

CENTROS DE PLANING A CARGO DE LA SEGURIDAD SOCIAL

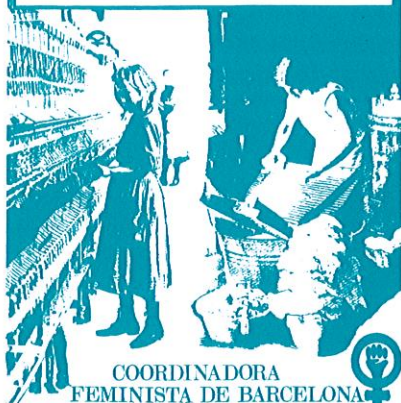
ACTOS:

- Sábado día 9, a las 11 horas. Cadena de Mujeres desde el Centro de Planing al Ambulatorio.
- Ciclo "Dona i Cinema" (ver programa)
- Exposición en la Torre Baldoña, de día 9 al 16 de marzo sobre "Dona i l'alta per la Pau".

Organiza: Casal de la Dona, Associació Catalana de la Dona, Asociación de Mujeres de Singuerlin.
Colabora: Ajuntament de Sta. Coloma de Gramenet.

8 de març DIA INTERNACIONAL DE LA DONA TREBALLADORA

COORDINADORA FEMINISTA DE BARCELONA

Russa, el sindicalisme femení de les primeres dècades del segle XX, la lluita pel sufragi femení o les pugnes entre socialistes i sufragistes.

Nacions Unides recolza el Dia Internacional de la Dona

Nacions Unides va proclamar el 1975 com a l'Any Internacional de la Dona. El 16 de desembre de 1977, l'Assemblea General

va convidar tots els Estats a què proclamessin, "d'acord amb les seves tradicions històriques i costums nacionals", un dia de l'any com a Dia de les Nacions Unides pels Drets de la Dona i la Pau Internacional. La resolució 32/142 demanava als Estats que continuessin ajudant a crear condicions favorables per a l'eliminació de la discriminació de les dones i per a la seva plena participació al procés de desenvolupament social. L'Any Internacional de la Dona, el 1975, obria les portes del Decenni de les Nacions Unides per a la Dona (1976-1985), proclamat per l'Assemblea General de l'ONU.

El 8 de març a Catalunya

L'arribada de la democràcia va incorporar Catalunya a les celebracions del 8 de Març. Es va començar amb una empenta decidida i contundent, amb les Jornades Catalanes de la Dona. El maig de 1976 es van reunir gairebé 4.000 persones a la Universitat de Barcelona, amb la voluntat de transformar les condicions socials, polítiques i legals en què vivien les dones. Les Jornades Catalanes de la Dona reivindicaven el dret a lloc de treball, l'abolició de la discriminació laboral, l'ensenyament obligatori, públic, laic, gratuït, antiautoritari i no discriminatori, l'abolició del servei social, la revisió del concepte de família, el reconeixement de tots els drets laborals per a les treballadores de la llar, el dret a la lliure disposició del propi cos, entre d'altres.

Durant la resta de la dècada dels '70 es continua treballant per a aconseguir aquestes reivindicacions i per modificar la legislació en casos com l'adulteri, que estava penat amb presó per a les dones, però no per als homes. També es demanaven canvis en la legislació laboral per a aconseguir el mateix salari que els homes per la mateixa feina, lleis que fessin compatibles maternitat i feina, centres de planificació familiar i avortament lliure i gratuït. Al mateix temps, es van aconseguir conquestes com el divorci, la pàtria potestat compartida, l'eliminació dels fills il·legítims, el reconeixement de les parelles de fet o la modificació de la legislació sobre les agressions sexuals, que van passar de ser delictes contra l'honor del marit o de la família a delictes contra la llibertat de les persones.

La consolidació de la democràcia i l'arribada dels socialistes al Govern van fer que als anys '80 la celebració del Dia Internacional de la Dona comencés a ser assumida per les institucions estatals o autonòmiques creades per donar suport a les dones, com l'Institut de la Mujer, que neix el 1983 o l'Institut Català de la Dona, que obre les seves portes l'any 1989. El Dia Internacional de la Dona s'institucionalitza i això li treu l'espontaneïtat i la combativitat que el van caracteritzar als inicis. Als 90, arriben des d'Itàlia noves idees: davant la lluita per aconseguir la igualtat amb l'home es reclama el dret a la diferència. Mentre les feministes de la igualtat reclamen la paritat, parlen del sostre de vidre que impedeix que les dones arribin a llocs de decisió i reivindiquen quotes de poder, les feministes de la diferència parlen d'una percepció de la realitat i una manera de viure diferent a la masculina.

Així, els 8 de març dels '90 s'aigualeixen entre les celebracions institucionals i les diverses, i a vegades divergents, explicacions del paper de les dones a la societat.

Les celebracions del Dia Internacional de la Dona del segle XXI s'han fet globals i sembla que tindran com a protagonistes principals les dones dels països del Tercer Món i les seves difícils i moltes vegades terribles condicions de vida.

El Dia Internacional de la Dona al món Cronologia dels esdeveniments més destacats

1917. Rússia: En plena 1ª Guerra Mundial, les dones de Sant Petersburg, en contra de les ordres dels partits, organitzen una manifestació per demanar pa i el retorn dels combatents.

1930. Uruguay: Dones sindicalistes porten a terme activitats el 8 de març per a enviar ajuda als republicans espanyols.

1945. Anglaterra: Delegades de 20 països es reuneixen a Londres per a aprovar el projecte de Carta de la Dona, que serà presentada a la Conferència de Nacions Unides a San Francisco.

1964. Mèxic: Es difon el "Llamamiento a la Mujer Mexicana", amb l'objectiu de crear una organització unitària de dones.

1976. Bèlgica: Al Palau del Congrés de Brusel·les, del 4 al 8 de març, té lloc el I Tribunal Internacional de Crims contra les Dones.

1987. Tanzània: Un grup de periodistes funda l'Associació de Dones Periodistes, per contrarestar els missatges sexistes dels mitjans de comunicació.

1993. Suïssa: Prop de 600 dones es manifesten davant Nacions Unides en protesta per les violacions a les dones de Bòsnia-Herzegovina.

1998. Europa: El Parlament Europeu fa una crida a la comunitat internacional en suport a les dones afganeses. Emma Bonino, Comissària Europea i responsable dels afers humanitaris de la Comunitat Europea, es compromet personalment a recolzar la campanya que porta el nom "Una flor per a les dones de Kabul".

2000. Se celebra la Marxa Mundial de les Dones, "Dues mil raons per marxar". Organitzacions socials de dones de més de 90 països llancen una campanya internacional que demana l'eliminació de la pobresa i l'eradicació de la violència contra les dones.

2002. Afganistan: Mary Robinson, titular de l'Oficina de l'Alt Comissionat de Nacions Unides pels Drets Humans, ret homenatge a les dones afganeses, assenyalant que el seu problema més greu no és la imposició del burka, sinó la prohibició de rebre educació i de treballar.

Sant Boi fa anys que també celebra el Dia Internacional de la Dona

Sant Boi a l'igual que moltes altres poblacions catalanes, ja fa anys que commemora el Dia Internacional de la Dona. Cada any, el dia 8 de març es fa una ofrena floral al monument de la dona treballadora i multitud d'activitats lúdiques i culturals en torn a la celebració. El Museu de Sant Boi organitza una visita al patrimoni històric de la ciutat des de la perspectiva de les dones. I l'associació Al Farah col·labora en una jornada intercultural entre dones amb un taller multicultural de cuines i ball i músiques magribines.

El 1999, any en què es va crear la Regidoria de la Dona, per exemple, es van organitzar tertúlies com "La ciutat que les dones volem", "Les dones de Sant Boi també fem història" o la taula rodona "Dona i violència: situació actual i serveis a Sant Boi". Al 2000 es va poder gaudir de l'exposició fotogràfica "Dones, una mirada al món" i de la xerrada "L'experiència de les dones durant la Guerra Civil". Del 2001 es podrien destacar actes com la conferència sobre el tractament del càncer de mama, el recital poètic Maria Mercè Marçal o l'obra de teatre "Cómo ser mujer y no morir en el intento". L'any 2002 es va celebrar el I Congrés de les Dones del Baix Llobregat, diverses exposicions o un espectacle teatral per a sensibilitzar sobre la igualtat de gènere i oportunitats. L'any 2003 es van organitzar sortides per veure les obres de teatre "Cincomujeres.com" i "¡Mamaaá!, un concert a càrrec de dones iranianes i un acte de reconeixement a les pageses i a les treballadores de les fàbriques de Sant Boi, entre d'altres activitats.

Les associacions de dones santboianes aprofiten cada 8 de març per fer una trobada, amb una calçotada, un sopar o una xocolatada... l'important és trobar-se, parlar sobre els temes que més preocupen les dones i intentar imaginar solucions.

Principals activitats organitzades a Sant Boi amb motiu de la celebració del 8 de març 2004

2 de MARÇ

Xerrada: Dones i discriminació als països subdesenvolupats

Ponent: Marta Rico

Lloc: l'Olivera

Hora: 19.30 h

3 de MARÇ

Cafè tertúlia: Canvi a la societat per la incorporació de la dona al món laboral

Lloc: Casal de Barri de Camps Blancs

Hora: 17.30 h

4 de MARÇ

Jornada: 25 anys de democràcia local i les polítiques d'igualtat

Lloc: Can Massallera

Hora: 11.30 h

5 de MARÇ

Tarda de disfresses. Premi per a les tres primeres disfresses

Lloc: Casal de Barri de Marianao

Hora: 17.30 h

Sopar de Dones de Can Carreres

Ponent: Manolita Sanz

Hora: 21 h

6 de MARÇ

Inauguració de l'exposició de pintura, dibuix, puntes de coixí, tall i confecció i manualitats

Lloc: Casal de Barri de Cooperativa

Hora: 10.30 h

Recital de poesies i cantautors a càrrec de Retalls d'Art

Lloc: Casal de Barri de Cooperativa

Hora: 19 h

Sopar 15è aniversari Associació de Dones de Sant Boi

Hora: 21 h

7 de MARÇ

Inauguració de l'exposició Experiències viscudes: Visions del cos femení. Santboianes del segle XX

Lloc: Museu de Sant Boi. Can Torrents

Hora: 12 h

Conferència: Participació de les dones a la política

Lloc: Auditori de Martorell

Hora: 12 h

Teatre: amb l'obra Besos de la companyia de teatre El i Ella

Concert: amb la Coral Nova

Lloc: Casal de Barri de Marianao

Hora: 18 h

8 de MARÇ

Presentació de l'Estudi de l'Associació de Dones

Periodistes: Les dones en els governs locals catalans

Lloc: Parc de Torreblanca CL 340 Sant Feliu de Llobregat

Hora: 12 h

Ofrena floral al monument a la Dona Treballadora

Lloc: Plaça Ciutat Cooperativa

Hora: 16.30 h

Commemoració del Dia Internacional de la Dona Treballadora:

Reconeixement a les dones jubilades d'oficis a Sant Boi (peruqueres, modistes i oficis relacionats amb la confecció)

Lectura del Manifest del 8 de març

Lloc: Can Massallera

Hora: 18 h

9 de MARÇ

Xerrada: Mobbing laboral a l'àmbit de la dona

Lloc: Can Massallera

Hora: 10.30 h

10 de MARÇ

Debat: El cara a cara

La mujer en casa con la pata quebrada

Busco hombre que sepa cocinar, planchar y que me traiga el mando a distancia

Lloc: l'Olivera

Hora: 18 h - retransmissió per Ràdio SB

11 de MARÇ

Converses a Can Torrents: Les dones al llarg de la història Les dones a l'antiguitat

Ponents: Sònia Guerra i Maria Lledó Barreda

Lloc: Museu de Sant Boi. Can Torrents

Hora: 19.30 h

13 de MARÇ

8.000 metres per la Igualtat d'Oportunitats

Lloc: Piscina Municipal del Prat de Llobregat

Hora: 10 h

15 de MARÇ

Inauguració de l'exposició Dones a l'exili

Lloc: Sala d'Exposicions l'Olivera

Hora: 19 h

17 de MARÇ

Projecció del documental sobre les maquilladores

Lloc: Agrupació local del PSC- Carrer Rutlla, 1

Hora: 18.30 h

18 de MARÇ

Converses a Can Torrents: Les dones al llarg de la història Les santboianes de l'època medieval

Ponent: Júlia Miquel

Lloc: Museu de Sant Boi. Can Torrents

Hora: 19.30 h

25 de MARÇ

Converses a Can Torrents: Les dones al llarg de la història Les santboianes de l'època moderna

Ponent: Maria Lledó Barreda

Lloc: Museu de Sant Boi. Can Torrents

Hora: 19.30 h

26 de MARÇ

Xerrada: Quina coeducació volem

Presentació del manifest: Per la coeducació contra la LOCE

Lloc: Can Massallera

Hora: 19 h

30 de MARÇ

Xerrada amb Josefina Piquet sobre el seu exili quan era nena

Lloc: l'Olivera

Hora: 19.30 h

1 D'ABRIL

Xerrada: La primavera la sangre altera. Cómo afecta el cambio de estación a nuestro estado de ánimo.

Lloc: Sala d'actes Casal de Marianao

Hora: 18 h

Converses a Can Torrents: Les dones al llarg de la història Les santboianes de l'època contemporània

Ponent: Sònia Guerra

Lloc: Museu de Sant Boi. Can Torrents

Hora: 19.30 h

Experiències viscudes: Visions del cos femení. Santboianes del segle XX

El diumenge 7 de març de 2004, en el marc dels actes organitzats per l'Ajuntament entorn el Dia Internacional de la Dona, el Museu en col·laboració amb el Consell de la Dona, inaugurarà l'exposició *Experiències viscudes: Visions del cos femení. Santboianes del segle XX*.

La mostra realitza un recorregut pel Sant Boi del segle passat, a partir de les experiències de diferents generacions de santboianes. Sònia Guerra López, historiadora i comissària de l'exposició, parteix del cos femení com a punt d'informació, amb la intenció de rescatar els records de les nostres avantpassades, aquells records silenciats, que només es podien dir a cau d'orella d'una confident: la primera menstruació, la iniciació a la sexualitat, l'embaràs, els mètodes anticonceptius o la menopausa són alguns dels aspectes que trobareu en el Museu de Sant Boi de Llobregat fins al mes de setembre.

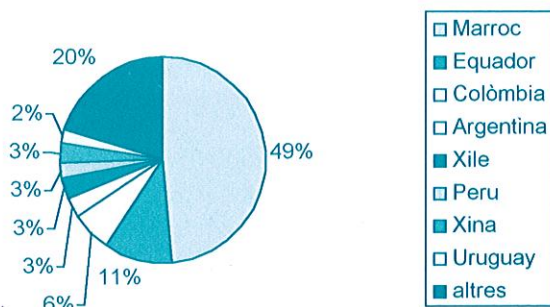
Aquesta exposició és el resultat de la recerca realitzada durant la II Beca d'Història de les Dones, que convoca anualment el Consell de la Dona de l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat.

La immigració femenina a Sant Boi

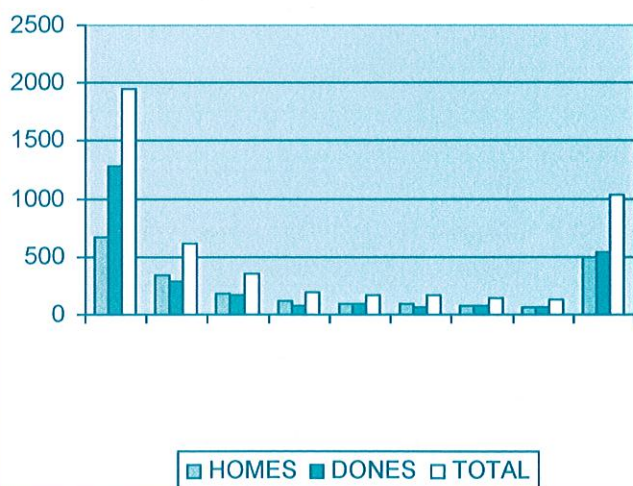
En la darrera dècada la població de Sant Boi, com moltes altres de l'àrea metropolitana, ha augmentat amb l'arribada progressiva de persones que escullen la nostra ciutat per treballar i viure. Segons dades del padró del més de gener d'enguany, han vingut al nostre municipi 4.786 ciutadans i ciutadanes, al voltant del 5% de la població, i més del 55% d'aquestes persones nouvingudes són dones.

Procedència de les dones immigrants

Provenen de prop de 70 països diferents. Les marroquines són el col·lectiu majoritari, seguides per les equatorianes i les colombianes. La tendència indica que, tot i que la immigració femenina procedent del Marroc continuï essent la més important, està perdent pes específic respecte a les dones de països sud-americans. En els darrers mesos, l'empadronament de dones llatinoamericanes ha crescut considerablement

Nombre d'habitants segons la seva procedència, diferenciant homes i dones

El gràfic ens mostra clarament dos aspectes:

- Les persones procedents del Marroc encara són una gran majoria. Representen el 41% de la població immigrada, amb tendència a la disminució, mentre que augmenten les procedents d'Amèrica Llatina.
- Exceptuant el cas del col·lectiu marroquí, la diferència

entre homes i dones és mínima, tot i que si sumem totes les dones de diversa procedència, ens adonem que la immigració femenina és més important.

Serveis que ofereix l'Ajuntament a les persones nouvingudes

L'Ajuntament ha encetat diverses actuacions per acollir i orientar a dones i homes vinguts de països forans que s'instal·len a Sant Boi. Una d'elles és el Servei d'Informació i Assessorament per a Persones nouvingudes que proporciona informació sobre el procés de regulació i el reagrupament familiar, sobre els drets i deures així com dels recursos i serveis locals als quals poden accedir.

Curiosament, són més els homes que s'apropen a rebre informació que les dones.

Dades de les dues oficines del Servei d'Assessorament per a persones nouvingudes

Fundació Marianao				
Any		2000	2001	2002
Persones ateses		69	395	444
Per gènere	Homes	62%	42%	60%
	Dones	48%	58%	0%

Casal del Barri Casablanca				
Any		2000	2001	2002
Persones ateses		85	253	288
Per gènere	Homes	60%	62%	60%
	Dones	40%	48%	40%

El Manual d'acollida a Persones nouvingudes

El passat 19 de febrer es va presentar el Manual d'acollida per a persones nouvingudes a Sant Boi, pensat com una eina per als

i les professionals que en el desenvolupament de les seves tasques han d'informar, assessorar o orientar les persones immigrants. El material ha estat elaborat amb la col·laboració de l'AMIC-UGT i consensuat amb la Comissió Tècnica Municipal d'Immigració i Ciutadania i la Comissió Local de Participació Ciutadana d'Entitats d'Immigració.

El Farah, l'alegria de ser dona i magribina

Iniciem una tanda de reportatges amb dones immigrants o associacions de diferents col·lectius que les representen, presents a Sant Boi. Avui comencem amb l'Associació santboiana El Farah, que és l'única entitat a tot Catalunya de dones del Magrib

A Sant Boi viuen 1.282 dones que procedeixen del Magrib, en especial del Marroc. Són gairebé el doble de la població magribina masculina de la ciutat. Per aquest motiu quan l'any 1997 l'Ajuntament va oferir a Fàtima Zourouali la possibilitat de crear una associació que assessorés i ajudés a les dones magribines que s'instal·len a Sant Boi, Fàtima no ho va dubtar i va constituir el grup, El Farah (que vol dir l'alegria). L'any 2000 es va registrar com a associació.

Fàtima va arribar a Sant Boi fa 22 anys. Llavors tenia 9 anys i va deixar la seva ciutat natal, Tànger, junt amb els seus pares i germans per cercar una vida millor a Sant Boi. Ella sap les dificultats que pateixen les persones nouvingudes per integrar-se al país d'acollida, un país amb una cultura i uns costums diferents als seus. Afirmar que de vegades per a una dona l'adaptació al nou país comporta problemes afegits. En la majoria de casos, els homes són els que cerquen feina i aporten els diners a la família, però són les dones les que s'han de responsabilitzar d'inscriure els nens a l'escola, de buscar pis, de fer les compres... i qüestions com l'idioma els dificulta molt desenvolupar-se en la vida quotidiana.

Naima Laghich, companya de Fàtima a El Farah, corrobora les seves paraules. Afegeix que, a l'hora d'abandonar el seu país d'origen, per a les dones és molt dur ja que en molts casos significa haver de deixar allà els seus fills/es. A una dona li és més difícil separar-se dels seus fills/es i no saber quan els tornarà a veure, explica. Tot i això actualment, diuen, són les dones les que emigren primer i són elles les que realitzen l'agrupació familiar.

Què fan des d'El Farah

Una de les principals activitats que es fan des de l'associació són les classes de castellà, donat que és una dels problemes que han de superar les dones magribines quan arriben aquí.

Des d'El Farah disposen d'un servei d'interpretació i traducció, que ha posat en marxa l'Ajuntament. Els serveis que s'ofereixen van des de la traducció de documents escrits o intèrprets directes fins l'acompanyament en casos necessaris, com anar al metge. Aquests serveis es realitzen conjuntament amb l'associació sociocultural Ibn Batuta. Clar, un home no pot acompanyar a una dona al metge i a l'inrevés, tampoc, comenta Fàtima.

L'ajuda que ofereix El Farah no es limita a qüestions idiomàtiques. S'encarreguen també d'una tasca d'orientació i assessorament necessària per al procés d'integració. Les dones han d'aprendre que aquí hi ha una manera de viure diferent, que té unes normes distintes i s'han de respectar.

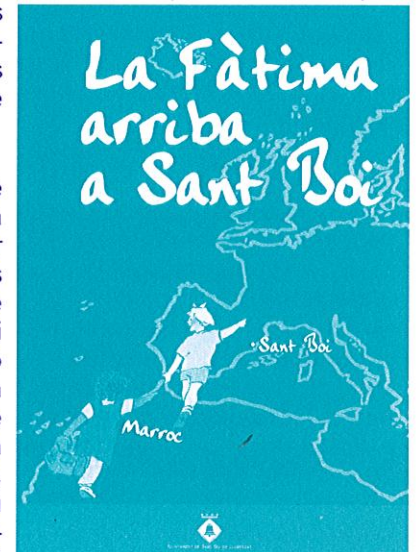
La Naima comenta que de vegades s'apropen a l'asso-

ciació dones que pateixen maltractaments. Elles les escolten i els hi expliquen les possibles sortides a les que poden optar. Sovint han de fer una tasca de reeducació: *les dones tenen els mateixos drets que els homes, l'Islam no diu que una dona està per sota de l'home*. La Fàtima afegeix que fer entendre això a una dona gran és molt difícil i culpa a les interpretacions extremistes i masclistes que alguns homes han fet de l'Alcorà.

Per a elles el respecte mutu i la tolerància són fonamentals per a la convivència. Totes dues vesteixen de manera occidental i sense mocador, però creuen que si un dia prenen la decisió de posar-se'l ningú els ha de mirar malament, com un bicho raro, diu Naima. *El més important és que la decisió sigui teva i que ningú t'obligui*, conclou Fàtima.

Les dones de l'associació El Farah col·laboren en festes com Barreiant, la Trobada de la Diversitat que es realitza cada any a Sant Boi. Organitzen, reunions d'oci al casal, excursions exclusives per a dones, on asseguruen passar-ho molt bé sense els marits i fills/es. Ara estan molt il·lusionades amb la seva participació en l'apartat de gastronomia del Fòrum 2004.

El Farah, que vol dir l'alegria, és un nom idoni per a l'associació: **potser, diuen, per això sempre estem rient, bromejant.**

Un conte per a la tolerància

Al Farah també duu a terme una campanya de sensibilització i educació per al respecte i la tolerància adreçada a la canalla. Fan xerrades per a les escoles de Sant Boi i d'altres pobles de les rodalies. De la interacció amb les nenes i els nens, van creure oportú inventar-se un conte que expliqués de forma senzilla i divertida les diferències però també les similituds de les diferents cultures que avui poden conèixer en la mateixa classe, i l'enriquiment que això suposa. Van comptar amb el suport de l'Ajuntament i el resultat és el conte La Fàtima arriba a Sant Boi, un relat que inspira respecte, tolerància i ganes de conèixer a l'altre i aprendre mútuament l'un de l'altre.

Com eren i vivien les dones santboianes a les darreries de l'edat mitjana

El paper social de les dones entre els segles XIV i XVI, objecte d'estudi de la 1a. beca d'investigació d'Història de la Dona a Sant Boi

L'any 1.999 l'Ajuntament va convocar la 1a Beca d'Investigació d'Història de la Dona a Sant Boi. L'objectiu a assolir era estudiar i analitzar la documentació generada per i entorn a les dones de Sant Boi a les darreries de l'Edat Mitjana. Els resultats de la investigació s'exposen en el llibre Dones dels segles XIV al XVI. Sant Boi de Llobregat a l'època medieval i moderna, de Júlia Miquel i López. Miquel, a qui se li va atorgar la beca, és historiadora i compta amb una llarga trajectòria en estudis de dones.

Els segles XIV, XV i XVI es poden considerar com els de la transició del feudalisme cap al Renaixement i a l'Edat Moderna. És un període de grans canvis socials, econòmics i polítics i va significar també un canvi en la visió de la relació entre l'ésser humà i el món. Nous valors com la igualtat de totes les persones es van anar, poc a poc, imposant. Però a la pràctica les dones no van gaudir d'aquesta igualtat i van veure restringit qualsevol petit i possible paper dins la societat.

Les dones santboianes, igual que a la resta de l'Europa Occidental, tenien poques sortides acceptades: ser donzella, casada, vídua o monja. I en tots els casos estaven sotmeses al pare, el marit, al fill gran o l'hereu o a la figura religiosa masculina superior. Les que no assumien aquests valors es veien abocades a la marginació: prostitutes, bruixes, dones que defenien sentiments religiosos considerats heretgies per l'església oficial... i, moltes vegades, eren perseguides.

A Sant Boi es coneixen casos de processos de dones acusades de bruixeria. També hi ha documentat un bordell des de mitjans del segle XV encara que no s'ha trobat cap referència concreta a cap prostituta. De totes maneres, aquestes dones eren l'excepció, ja que la gran majoria actuaven dins dels canons que marcava la societat, i gràcies a les aportacions de la recerca podem conèixer com era la quotidianitat d'aquestes dones: com vestien, què cuinaven, quina era l'edat amb la qual es casaven,

quines feines realitzaven, quines dificultats havien d'afrontar al llarg de la seva vida...

Amb totes les dades trobades al llarg d'aquesta investigació s'ha creat una base de dades informatitzada que es pot consultar a Can Torrents i que possibilita l'entrada de noves dades a mesura que altres investigacions les aportin.

Miquel es complau amb iniciatives com aquesta que intenten recuperar i destacar el paper de la dona al llarg de la història, "les dones som protagonistes de la història i hem d'aconseguir anar més enllà de les simples i esparses notícies biogràfiques, sinó integrar-les dins del motor de la història de la qual en formem part i en som responsables".

Cal integrar les dones dins el motor de la història de la qual formen part i en són responsables

Assegura que encara que sembli un contrasentit la dificultat més gran a l'hora d'encetar la recerca va ser l'excés de documentació. "L'Arxiu Parroquial de Sant Boi de Llobregat és, de bon tros, un dels arxius més rics d'Europa, sense exagerar", comenta Júlia Miquel. La font d'informació més valuosa per conèixer la dona santboiana es troba en els Capítols matrimonials, una mena de pactes on es fixen les condicions, com per exemple el dot, sota les quals se celebra el matrimoni. "Només a i x ò representa consultar més d'un miler de documents", afegeix. A més, també s'havien d'estudiar els testaments, els llibres sacramentals, on apareixen els baptismes, els matrimonis o les defuncions, i altres arxius com l'Arxiu Històric Municipal de Barcelona, l'Arxiu Diocesà de Barcelona o l'Arxiu Històric de Protocols de Barcelona.

Dona vestida amb la roba típica de finals de l'Edat Mitjana.

"Les dones Santboianes medievals vestien un gipó amb mànigues i una gonella o túnica fins als genolls. Posteriorment, van començar a vestir un sac i faldilla amb un cosset en comptes de gipó. Per a les festes portaven una túnica dita brial. Com a roba interior només portaven una camisa i no duïen calces, portaven les cames nues o amb mitges. No acostumaven a portar calçat i al cap duïen un capell que lligaven amb una cinta àmplia. Tenien poques joies, algun anell de plata o amb una mica d'or (...) i poques duïen arracades" Extret de Dones dels segles XIV al XVI.

